

Este de trei ori in septimana: Mercuri-a, Vineri-a si Domineea, cand o cõla intrõga, cand numai diumetate, adeca dupa momentul impregiarilor.

Pretul de prenumeratiune:

pentru Austria:	
pe an intreg	7 fl. s. v.
" diumetate de an	4 " " "
" patriarh "	2 " " "
pentru Romania si Strainetate:	
pe an intreg	15 fl. v. a.
" diumetate de an	8 " " "
" patriarh "	4 " " "

ALBINA.

Prenumeratiunile se fac la toti dd. corãpunãinti a-i nostri, si d'adrepul la Redactiã: Stadt, Wallfischgasse Nr. 8, Mezzanin, unde sunt a se adresã si corespondintele, ce privã Redactiunea, administratiunea sãu speditur'a; cãte vor fi nefrancate, nu se vor primi, era cele anonime nu se vor publicã.

Pentru anuãcie si alte comunicãtuni de interes privat — se raspunde cate 7 or. de linie, repetirile se fac cu pretiu scãdit. Pretiuã timbrului cate 80 cr. pentru una data, se antecipa. Speditur'a: Mariabhilf, Windmühl-gasse Nr. 29. unde se primesc insertiuni.

Viena 2/14 august.

Tot mai mult devine desbatuta — cestiunea compensatiunei de care pomemirã in nr. tr. cã Francia a atins'o la Berolin.

Napoleone fuse de fatia la incheierea tratatului de aliantia prusso-ital, probabilmente l'a provocat el insusi, si de aci se deduce cã Bismark a trebuit sã legãtuiesca compensatiune Franceiei in cazul estinderei teritoriale a Prussiei. Daca s'a intemplat astfel, compensatiunea va merge fora cãrta, si esepitorarile unor diarie de amendõue partile nu tientesc de cat a invelf presupunerea stipulatiunei anteriõre.

Dar se pãte cã Bismark numai a promis compensatiune, dar n'a stipulat'o, era acum'a vediendu-se cat de cat mai bine in piciorã, se indoieste a implinã promisiunea. In acest cas avem sã acceptãm complicatiuni intre Francia si Prussia, pentru cã ver cat de pacice ar fi sentimintele si parerile Imperatului Napoleone III pentru Germania, ver cat de tare sã se fie struncinat sanatatea lui in dilele de'n urma, — anevoia se va potã opune opiniunei publice francesci, care pretindea ca intrevenirea francãsa sã nu remana fora de onorariul cãviincios. Scim cã libertãtile publice in Francia, reuniunile si diaristic'a nu se pot faif cã nu li-ar pune pedece in cale, dar francul remane franc si cand e impedeat, el o spune cã daca nu va venã compensatiunea, guvernul imperatesc cu dreptal va fi invinovatit de slabitiune, si cã Francia si-perde in Europ'a pusefiunea avuta.

Un rebel intre Francia si Prussia ar aduce perderi neprevãdute pentru cãst'a d'in urma. Intr'adever cã in rebelul cu Austria castigã incredere militara, dar morburile ce domnesc in armat'a prusãsa, o imputiuna fãrte.

Se mai privim cestiunea d'in punt finantiariu. Scim cã familiã de Hohenzollern a portat purure ingrigire mare pentru starea buna materiala a poporului seu. Cate resbele a intreprins, na cãdiut neci cand materialmente, pentru cã speșele nu le portã Prussia ci tierile in cari navaliau, aceste prin recuisitiuni acoperiau speșele armatei. In rebelul de siepte ani, tierile d'in jur patimian de fõmete, Prussia nu sentiã greutãtile finantiari ale rebelului. Biãt'a Sassonia, cat de mare parte contribuã ea la speșele prusãsci! Tot asiã fu si estimp. Pareã traditiune a casei acesteia. — Cu totul altmintre ar fi in cazul unui rebel franco-prusãsc, campul bataliei ar fi fruntariã prusãsa.

Cu Italia, in domineea trecuta, se legã armistitiu pentru patru septemane, dupa a caror'a decurgere armistitiul se va prolunã prin stipulatiune sãu tacere. La rencãperã inimicitilor se recere o renunciare premergãtõre cu diece dile.

Deci e sperantia pentru incheierea unui tratat de pace si cu Italia.

In asta privintia formalitatea face pedec'a cea mai mare. Italianii si Prusii

pretind ca tãte trei poterile se incheiaã tratatul deodata si in comun la Praga.

Austria, d'in contra, pretinde ca sã tracteze in Praga desclinit cu Prussia, era cu Italia va face alt tratat separat.

Dupa un telegram d'in Florintia, Italia s'ar fi in voit la pretensiunea de forma ce face Austria. Avem inse sã primim tãte scirile cu multa reserva.

Atat'a de secur cã negociatiunile cu Prussia in Praga innãntãza repede si fora a da ceva pedece, in cat se presupune cã in putiene dile pertratarile se vor finã spre multãmirea ambelor parti.

Reprivre preste scõlele poporale.

(Continuare.)

"Am ales" — dice dl Babesiu in operatul seu — „spre deslegarea acestei teme limb'a germana, parte pentru cã promemoriã dlui consiliariu de locotenintia Dr. Teodor Mandits, inca e conceputã nemtiesce, parte pentru cã trebuie sã presupunã cã umilit'a mea parere potã sã fie obiectul unor desbateri in cercuãre mai nalte, cari vor recere, ca sã se trãduca ea in limb'a germana, o recerintia, carei — am voit a prevenã in modul acest'a.

Dl consiliariu de locotenintia Dr. Mandits in promemoriã sa alaturatã e de tot in contr'a reintroducerii directiunii si inspectiunii scõlelor poporale ortodãse dupã sistemul ce a cãstat in Ungariã pana la anul 1849, si cã pentru directiunea si inspectiunea presente prin cler, aducend, spre motivarea parerii sale, diece puncte, cari trebuie sã marturisesc, la prim'a vedere, dupa form'a lor esteriõre, se par plausibile.

Umilit'a mea parere e chiar contraria opiniunii Dlui Mandits. Eu dupa esperintia, cunoscentia, si conseintia mea, tien starea anormala de acum'a scõlelor gr. orientale, si cu deosebã a scõlelor romanesci, de tot gresita, de tot stricatiõsa si periculõsa scopului de cultur'a poporului, ma si politicesc de consecintie fãrte amenintãtõre; in urmarcered ca e de cea mai urginta trebuintia introducerea unui sistem corespondiatoriu, si delaturarea institutiunilor presente.

Puntele ce Dl consiliariu de locotenintia Dr. Mandits le insira spre motivarea parerii sale, sunt, esaminate mai cu de amenuntul, parte de tot false, si nisce suposite cu totul contrarie faptelor; parte nisce impregiurari secundarie, sãu nisce teorie, intrebuintate intr'un loc si mod nepotrivit.

Eu voi a le esaminã aci mai cu de amenuntul, si de aceea mi iãu voia, de a face inceputul cu puntul al 10, ca cel mai de insemnatã.

In intielesul puntului acestuia institutiunea antemartialã (adeca institutiunea legalã, ce a sustat in fapta pana la anul 1849 inclusive) s'ar basã pro principiul despartirii totale a scõlelor de biserica, un principiu, condamnat astãdi de tãte popõrele.

La acest'a trebue umilit sã reflectez:

a) cã principiul despartirii scõlelor de biserica, dupa cum sciu eu, nu e delaturat cu totul nici in Austriã, eu atat mai putin in cealalta parte a Europei civilizate, si mai ales in Germania cultã.

Chiar si in Ungariã scõlele de mediloc si institutele mai innalte, cari inca sunt scõle, nu sunt parte mare sub directiunea clerului, precum ni dovedesce destul de chiar atat existintia celor cinci inspectorate supreme scolare de legea rom. cath., precum si gimnasiile si liceele reformate.

b) cã intre despartirea totalã a scõlelor de biserica, si intre predarea totalã a institutiunii scolare clerului, mai existe inca un sistem de mediloc, fãrte intiept, care intr'unesc, fo-

lõsele ambelor extreme, er de alta parte incãngiura periculele amenduror'a. Asiã cred, cã nici un barbat de stat nu va partenã, nici va vrã sã efeptuesca astãdi in Austriã si chiar in Ungariã despartirea totalã a scõlelor de biserica; o astfelu de despartire in sensul strict nici n'a existat vr'odata, nici se pretinde de cãtra cine-va. De alta parte nu cred cã identificarea sãu contopirea scõlelor cu biserica, domnirea volnica a bisericeii preste scõla si scopurile ei cetatienesci, sã zaca in interesul bisericeii, sãu a statului. Inriurintia si superioritatea morala a bisericeii preste scõla a sustat si sã susteã totdeun'a, inse totdeun'a precisatã intre marginile sale, si adeca, biserica sã manuduca si dirãga prin organele sale moralul crestinesc in tãte scõlele, si cu deosebã in scõlele poporale. Metodul didactic'a si pedagogia civilã nu s'a tienut nici cand de directiunea bisericeii, si nici nu cred sã existe vr'un motiv moral sãu politic, destul de intemeiat pentru de a incredintia aceste bisericeii si organelor ei.

In puntul 3 si 9 d'in promemoriã dlui consiliariu Dr. Mandits, se dice, cã in intrãgã monarcia austriacã, si mai ales in tierile, ce se tien de corõnã St. Stefan, precum: Croatiã, Slavoniã, Transilvaniã, conducerea scõlelor g. n. u. se afla de present in manele clerului, scõlele rom. cath. si gr. cath. inse sunt „salva suprema inspectiõne" in manile clerului, mai de parte cele reformate in manele respectivelor convente bisericesci, si cã reintroducerea institutiunii antemartialã, in intielesul carei-a, denumirea invetiãtorilor s'ar face prin guvern, (adeca prin inspectorul suprem regesc), ar aduce scõlele intr'o stare, ce nu existe la nici o confesiune crestinescã d'in Ungariã, si care ar eschide ori ce concept de autonomie.

La aceste am sã observ:

a) Directiunea scõlelor poporale g. n. u. se afla numai in Ungariã, si aci era numai in provincia pre de plin in manele clerului, si acest'a in urmareã unor eveniminte de tot fatale si nefavorabile. In Transilvaniã s'a reintrodus institutiunea consiliãrilor scolari atat pentru scõlele gr. orientale, cat si pentru cele gr. catholice, un sistem, care de atãti-a ani s'a dovedit atat de recomandãver, si care existe de un dieceniu in cele mai multe tiere coronali ale Austriei chiar si pentru scõlele catholice. De consiliariu pentru scõlele gr. orient. e denumit de Maiestatea Sa consiliãriul scolaru Dr. Vasits, era pentru cele gr. cath. Dr. Maioru, amendoi mireni, cari fungãza langa innaltul guvern d'in Clusiu — fora vre-o dependintia de ordenariate.

b) Directiunea scõlelor poporale in grantia militaria se afã in manile directorilor de tot independintia de cler, cari stau sub supremã comãnda militãria.

Aceste sunt fapte, cari ilustra in modul cel mai eclatãnte punctele citate d'in promemoriã citatã si nu sunt pentru, ci in contr'a parerii dlui consiliariu locotenentia Dr. Mandits.

c) Conventele bisericesci reformate nu se pot privã nici de cat de institutiuni clericale, de õra-ce acelea dupa natur'a constitutiunei au un caracter mai mult civil, si asiã ele nu sunt nici un argument pentru parerea Dlui Dr. Mandits.

d) Scõlele rom. cath. si gr. cath. in intielesul concordatului (a carui activitate in Ungariã, dupa parerea mea, e inca o intrebare deschisã) ar depinde, ce e drept, cu totul de la cler; in fapta inse s'a facut chebsuiri, de a ciuntã in general, si de a incãngiurã cat numai se pãte — dependintia acest'a, precum ni dovedesce acest'a destul de chiar nu numai esemplul d'in Transilvaniã, ci si crearea consiliului de invetiãment cu sferã sa mai mare de activitate; — altcum dependintia acest'a nu s'a realizat nici odata in orãsiile mai mari, precum nici in scõlele de mediloc.

Crearea consiliului de invetiãment ni-e dovãda chiãra, cã pre campul invetiãmentului nime nu astãpta vr'un progres de la inriurintia

fara margini nici chiar a clerului catholic, pre langa tãte cã acõla se tienne de cel mai cult, mai apt si nedependinte. Autonomia, de care vorbesce Dl consiliariu de locotenintia la finea puntului 9 se pãte conservã dupa parerea mea, prin administratiunea scolaricã civilã chiar ca si prin cea clericã. Episcopii inca sunt eflusul denumirii Maiestatii, chiar ca consiliãrii scolari sãu inspectorii supremi. Autonomia pretinsa, cel putin pentru Romani, a fost totdeun'a numai o fictiune fara tãta valõrea realã, si dacã acest'a autonomia va aflã cand-va partenirea necesaria in congresele nationali, eu cred, ma sum convins, cã innaltul guvern de stat va sci apretiuã veturile congreselor in privintia obiectului. Innaltul regim inse are dreptul inspectiunii supreme a supra scõlelor nãstre, un drept, care nu i se pãte disputã; fiintia sa intrãga formulãza legalã „jus reservatum regium"; si acest drept legal conditionãza pozitivã detorintia a regimului, de a introduce in scõle o administratiune corespondiatoria si acomodata pentru cultur'a poporului.

De comun se crede, cã provisoriuã in Ungariã are intre alte detorintie si aceea, de a vindecã ranele, cauate in tier'a nãstra dupa 20 Octomvre 1860, prin nefericit'a si reu intielãsa chiamãre a unui guvern fara cumpet. Starea presente abnormã in scõlele poporale de legea ortodãsa si mai ales in scõlele romanesci, si are originea sa chiar in guvernãrea acea fara cumpet; cãci clerul carui se atribue tot reul in scõlele nãstre, n'a avut pana la anul 1869, era in fost'a Voivodina Serbãsa si Banatul teme-sien chiar pana la anul 1861, nici o inriurintia in directiunea si administratiunea scõlelor poporale. Ni-e fãrte de mirare, cum de guvernul baronului Vay, carele s'a grabit a derimã in tierã tãte institutiunile austriace si a le substitui prin cele ungueresci de innainte de absolutism, chiar in privintia scõlelor a fost atat de neconsecinte, in cat desi a sters in Banat institutiunea consiliãriatelor scolare, o institutiune, recunoscutã de toti de folositorã, dar institutiunea administratiunii clericale d'in partile Ungariei d'in sus de Muresiu, care institutiune a intrat in activitate in anul 1859, si asemenea e curat austriacã, si a mai stat si intr'un renume reu nu numai a sustienut'o, ma ce e mai multa, introdus'o si in partile Banatului pre langa total'a ignorare a institutiunilor legale, sustate in privintia acest'a pana la anul 1849.

Ce se atinge de parerea dlui consiliariu locotenentia Dr. Mandits, cã reintroducerea administratiunii civile in scõlele g. n. u., ne-ar scõte d'in nosul referintielor cu cele-lalte regate si tieri, trebue sã marturisesc, cã nici acest argument nu'l pot pre deplin pricepe.

Vre-o formalã connesiune intre institutiunile nãstre ungueresci cu referintiele d'in cele-lalte regate si tieri de la 1864 incõce nu existe in genere; dacã inse e intrebarea de principiele sãministratiunii scolare, cred, cã — considerãnd cele dise la p. 3 si 9, si mai ales crearea institutiunei consiliului de invetiãment pentr intrãgã monarcia, — prin sistarea administratiunii clericale si prin indrotucerea directiunii civile de mai nainte s'ar potã intem-plã õre-si care apropiere sãu uniformitate.

In puntul 4, 5 si 6 d'in promemoria dl Mandits e in contr'a reintroducerii directiunii civile in scõlele poporale g. n. u. d'in causã lipsei fondurilor necesãrie.

La aceste am sã observ:

a.) Invetiãmentul poporale e adi un scop sãu inca un mediloc al statului. Guvernul lu-va direge totdeun'a dupa principiele sale spre scopurile ce atentiesce, pentru aceea regimul e si indetorat a sustienã directiunea d'in veniturile sãu banii statului.

b.) Sistemul vechiu de contributiune a fost in Ungariã de tot defectos si nedevoltat pentru aceea regimul statului a cãutat sã lase unelor fonduri infintiate prin contribuiuri private acoperireã speselor necesãrie pentru unele scopuri scolare si bisericesci speciale; astãdi

inse acésta e de tot altcum; tot insul, fie care clasa a societății cetățenesci solvesc în proporție de o potrivă și destul de mare la contribuție; în urmărire are asemene drept de pretenșiune ca și stat.

c.) Chiar și în timpurile mai vechi n'a ajuns nici odată mediodicele fondului școlariu g. n. u. spre acoperirea cheltuielilor inspecției și direcției școlare, ci erariul a fost constris să-și întindă ajutoriu sub numele de împrumut. Astăzi însă când cele cinci inspectorate supreme școlare de legea rom. cat. și primele salariale d'în casa statului, când în Ardeal și în celelalte țări consiliarii școlari de ori ce confesiune se solvesc d'în banii statului, când Majestatea Sa c. r. apostolică prăgătos a rezolvit d'în casa statului pentru biserică gr. orientală d'în Ardeal preție care an o sumă de 25.000 fl. era pentru biserică gr. cath. 30.000 fl. și cu gratia-i preție înaltă s'a născut a mai mari aceste sume, nu mai pôte fi nici o îndoială, că și cele vr'o două mii de florini, necesare pentru administrațiunea și inspecțiunea școlilor gr. orientale d'în Ungaria, se vor acordă fără nici o greutate.

Dacă în bugetul statului nu s'a prelininat spre scopul acésta acumă nimică, de aci nu urma de felii, ca nici în vîntoriu să nu se pôtea s'eu să nu se prelinine nimică, ér apoi fondurile naționale cele inalienabile d'în Carlovotiu, pre cari altcum adormitul patriarc Raiaciu în anii 1848 și 1849 par' că nu le a considerat de inalienabile, pot remanê pentru totdeună nestirbite.

În p. 1 și 2 d'în promemoria dlui Mandits se amintesc dorința Romanilor în privința despartirii biserice și administrațiunii școlare de ierarhia și administrațiunea școlară serbescă, se dice inse, că despartirea administrațiunii școlare trebuie să meargă paralel cu despartirea ierarchiei, și că nu s'a pôte rezolvî năntea acesteia.

Dupa părerea mea pretenșiunea acésta e o amăgire. Faptele dovedesc, ca:

a.) școlile romane au fost în tot timpul de la 1850 până la 1860 despartite de cele serbesci, stand școlile romane sub conducerea a doi consilieri romani, unul cu rezidența în Oradea-Mare, éra cela-l-alt în Temisiora fara ca tot în timpul acéla să fie fost și ierarhia despartită;

Si de atunci-a școlile romane sunt partea cea mai mare despartite de cele serbesci și anume în Ardeal și Bucovina, în granița militară banatienă, și în partea Ungariei de asupra Muresiului adeva în dieces'a Aradului, fara ca și ierarhia să fie despartită;

c.) Chiar și până la anul 1849 au avut Romanii, desi inspectoratul suprem a fost comun cu al Sebilor, în Oradea-Mare și Lugosiu câte un director școlariu anume pentru școlile romanesci, éra în Temisiora un directorat mestecat, carele d'în urma însă în timpul mai d'în urma asemenea éra incredințiat unui Roman.

d.) În întiolesul constituțiunii biserice gr. orientale nu se recere nici de cat ca administrațiunea școlară să fie împreună cu administrațiunea biserice și înruința aceste d'în urma să se estinda mai de parte de cat a supra catichisarei și inspecțiunii moralului creștinesc.

În punctul al 8-lea dice în fine dl Dr. Mandits, că serbii n'au manifestat cu nici o ocaziune dorința ca să se reintroducă instituțiunile antemartiale în administrațiunea școlară, și că dorința lor e ca întrebarea acésta să se deslege în congresul lor național.

Punctul acésta lumina d'în destul tendința promemoriei. E inse o norocire mare, că chiar punctul acésta recunosc de odată necompetința serbilor la regularea școlilor romane, ba încă recondesc că serbii n'au nici dreptul de a-și dá opiniunea în privința acésta, congresul național serbesc nu pôte fi nici o dată competent de a se ocupă cu școlile romane; și dacă promemoria dice că serbii nu si-au exprimat dorința pentru reintroducerea administrațiunii școlare civile, constatéza pre de alta parte în punctul 1 dorința și cererea Romanilor pentru o despartire totală a școlilor romane de clerul serbesc, o dorința ce negresit atientesc la reintroducerea administrațiunii civile de mai înainte în școlile noastre. Si chiar punctul al 8-lea d'în promemoria me îndemna și mi înpuie a me marginî în umilită mea părere numai la școlile romanesci.

Escelintia! cred, că prin datele amintite până aci și prin adusele motive naționale și politice, am aretat destul de învederat cumca cele 10 puncte insirate în promemoria alăturată ca arguminte în contra reintroducerii admini-

strățiunii civile și inspecțiunii până la anul 1849 nu sunt de ajuns și în stare de a nimici de sine și indirecte necesitatea instituțiunii de mai înainte sau a altei instituțiunii care să elibere școlile romane d'în manile clerului și cu deosebire d'în manile clerului strain.

Intr'aceia cutez a atrage atentiunea Escelintiei Tale încă și la următoarele împregiurări cari dupa părerea mea asemenea aréta de preție întetitoria necesitatea acésta.

1. Clerul g. oriental în general nu are, precum se știe, o cultura mai înaltă în didactica și pedagogia ba eu cutez a merge mai departe și a exprime aci credința firma a Romanilor, că ierarhia serbescă atientind d'în timpurile cele mai vechi a remanê în posesiunea supremăției asupra Romanilor a grigrit d'în adins ca în clerul roman să nu se vire ore și care capacitate ce cu timpul ar fi potut deveni periculoasă tendințelor ei de supremățizare.

D'în acésta cauza clerul roman sta în cultura parte mare chiar și dupa clerul serbesc pentru aceea precum și pentru dependința lui de la mai marii și cari tot sunt fiii națiunii serbesci nu pôte fi de felii chemat și calificat de a conduce școlile și învetiamentul poporului roman.

2. Clerul serbesc a fost d'întru început inimic culturii naționale și populare a Romanilor — firesce, căci cultura romanului nu zace în interesul clerului și a națiunii serbesci. D'în acest motiv a și început acél cler îndata ce a luat a mana frenelă direcțiunii școlilor populare în anul 1861 un rebel formal în contra limbii romane și în contra acelor învetiatori romani cari p'incepu și chemarea și-au dat osteneța, ca să pastreze în școlă limba curată română; și acest rebel, l'a urmat și-l urma până astăzi cu o necruțare — necrestinésca.

Cata de mare e contrarietatea clerului serbesc, fatia cu interesul de cultura al poporului roman, adevăresce aceea împregiurare, că fostul c. r. ministeriu de cult și învetiament, când a desfintiat în 1859 în țările ce se tien de corón'a Ungariei institutul consiliariatelor școlare, și a incredințiat școlile în mane clerului, a făcut exceptiune în privința școlilor g. orient. d'în Banat, și d'în respectul clerului strain, ce domnesce acolo, a lasat în aptivitate pre consiliarii de școlă banatieni.

3. Clerul g. oriental ne fiind dotat cum se cade, e îndatenat și avisat a cere și a lua pentru tôte funcțiunile, și ostenețele sale tapse și onorarie, deci — pare-mi-se că pre mult se cere, când se astépta acum tot de la acest cler, ca el să se dedice cu tot zelul și fara onorariu direcțiunii și inspecțiunii școlilor populare, unei ocupațiuni atât de grele! cred, că prob'a de până acuma de doi, respective de trei ani, a aretat destul de învederat, cat de nedrepta și fara tot folosul a fost predarea școlilor în mane clerului. Dacă numai unele d'în vaerările cele multe și sfasietorie de anima ale bietilor învetiatori romani au strabatut la locurile mai înalte, Escelintia Ta Te vei fi potut convinge d'în acelea pre deplin, că administrațiunea acésta clericală în școlile populare merge calea racului, și că e o necesitate întetitoria d'a o substitui prin o administrațiune mai bună și mai folositoria.

4. În poporul roman și mai ales în întielegința noastră s'a încuibat credința, că înaltul regim unguresc prin predarea școlilor romane în mane unui cler strain și inimic elementului roman, atientesc înapoierea și îngroparea culturii și desvoltării naționale pentru poporul roman, și dorere! tristele aparitiuni pre terenul învetiamentului popular în temp de doi ani, ne-a întarit și mai tare în credința acésta, pre care credința falsă, și periculoasă statului, regimul nu o pôte desradacina d'în animele romanilor, pre cum: nu pôte alina într'alt mod plansorile romanilor, rostite în mai multe rogari către Majestatea Sa și cunoscute și d'în publicistică română, de cat numai prin reintroducerea neîntardiata a administrațiunii școlare civile.

Cu loiala privința la tôte aceste mominte ponderose și de mare însemnatate, cutez a-mi da numai în general umilită mea părere, conform înaltei dorințe, manifestate în notițele private ce mi se comunică, și propun:

— Ca în legătura cu sistemul legal, ce a costat până la anul 1849 pentru școlile g. orientale, să se introducă cat mai curend érași instituțiunea de mai înainte a directoratelor școlare districtuale, și a inspectoratului suprem pentru îndreptarea și inspecțiunea școlilor poporului roman de ritul g. oriental, a unui po-

peru credințios și loial aprópe la un milion de suflete.

— Cred, că spre scopul acésta ar fi de ajuns, și ar corespunde pre deplin lipsei — doi directori districtuali romani, și adeva unul la Arad sau Oradea-Mare pentru școlile d'în dieces'a Aradului și unul la Temisiora sau Lugosiu pentru școlile romane d'în provinciul Banatului.

De administrațiunea directorului d'în Banat ar fi, să se tiena tôte acele școlé, cari până în anul 1860 erau supuse administrațiunii consiliariului roman de școlé d'în Banat.

Onorariul său l'éfa ar fi să se respunda d'în casa țerei, și să se amesure astfel, încat directorii să-și aiba asigurata esistența, și să nu fie constrinși a caută spre susținerea lor și alte ocupațiuni cu neglijerea chiamării lor, sau a cadé în brățiile corupțiunii.

Cred, că un salariu anual de 1200 fl. pentru cancelaria și pausiale de caletoria 300 fl. v. a. ar fi minimul pentru un director. Ca directori a-și statului li s'ar conveni categoria de servitiu de a. 8. clasa a dietelor. În modul acésta ambii directori ar constă statului într'un an 3000 fl. v. a. — Ca organ midilocitoriu între directori și între înaltul consiliu, respective și între ierarhia bisericească, ar pôte fi pus un inspector general școlariu cu rezidența în Bud'a sau Pest'a, și cu cercul de activitate a inspectoratului suprem de mai înainte, care cere inse acuma ar trebui detiermurit mai de aprópe și mai apriat.

Organul acésta mai înalt de sine statoriu se pare neîncungiat de lipsa, nu numai pentru inspecțiunea supremă națională, ce anume se recere, ci și pentru susținerea formei de autonomie, care autonomia de ocamdata într'acésta și ar află spresiuinea sa. Oficiul acésta inse s'ar poté incredinția pentru început mai ales déca nu i s'ar mai marî terenul activității, d'în punct de vedere al economiei, vre unui-a dintre dregatorii mai de frunte d'în Buda Pest'a, de relegea gr. orient., carele adeva s'ar află înzestrat cu calitățile recerute, și carele apoi ar avé a referá în persóna la senatul de învetiament al consiliului regiu tôte afacerile, ale caror decideri depinde de la acest înalt loc, sau cari au a fi substernute Majestatei Sale.

Începutul reintroducerii acestei administrațiunii școlare ar trebui să se facă, dupa părerea mea, cu denumirea (ficesce prin Majestate) apoi de loc ca referinte pentru normarea și introducerea mesurilor corespundetorie în afacerile cele-lalte.

Deca inse s'ar preferi denumirea unui inspector speciale, dotarea acéstuia ar avé să fie de două-ori asid de mare, ca a unui director; l'éfa regulată adeva 2400 fl. éra pausiale de cancelaria și caletoria 600 fl. — și el ar fi să aiba rangul unui consiliariu reg. de locotenentia. Dacă s'ar primí inse de asta data pentru proba proiectul meu de mai sus, atunci pentru timpul acéstei probe diumetate d'în spese s'ar poté economisá.

Atața d'în votul dlui Babesiu. Noi atunci îndata cum aflaseram de acest plan, ni-am exprimat părerea în privința lui și am dis că — în împregiurările de atunci calea îndegatata de dl. Babesiu e unică și cea mai potrivită de a școlé și mantui iute d'în ticalós'a stare în carea ne aflăm, cu școlile noastre populare și cu cultura și învetiamentului nostru preste tot.

BUCOVINA.

(Pericul și mântuire.)

Secretiu, 16/28 Iuliu.

Am scapat, domnule, am scapat desi numai ca prin urechi'ă acului de un mare pericol, de cel mai mare, de cel mai înfioratoriu și neasceptat, de o catastrofa cutropitoare! Multiamind cu umilintia tuturor celor ce au binevoit și s'au îndurat de a ne aperi și a ne mantui, cat de nedemni ne și simțim de atața osteneța și îndurare, dăm laudă lui Dumnezeu și asta scire liniscitoare cetitorilor Albinei și fratilor romani d'în tôte partile, ca împreună cu noi să cante un Te Deum! . . .

Si ce cuvânt mai avem de a o face! Vai, domnule, ce pericol ne amenință și ce frica am mai tras! Nici astăzi încă nu ne-am venturat de ea, în cat mi tremura man'a scriind acéstea. Dar nici că éra gluma! Biéta Bucovina cate le mai patiesce, noi adeva acei cari am mai ramas, am mai scapat, până acum macar, de fómete, tifus, colera, care flagele încă tot bantue țier'a acoperindu-o cu velul doliului și giulgiul mortii; — ei bine, asiá flămandiți, spariati, spaimantati — să ne mai vedem ame-

nintiati și de un al patrale pericol, mai ne cunoscut, mai puternic de cat tôte celalalte, că de acésta nu mai éra scapare pentru nimene, și că el nu venia numai pe un timp. . . Vai, vai, ti dic domnule, încă și acum me prind fiori și nici știu cum voi poté ajunge la capet. Nu-ți para cumva siaga domnule, carele te afli liniscit în Viena, padit chiar de două armate, un'a mai mare de cat alt'a, și acum mai umbrit încă și de scutul puternic al stărei de asedie, — nu-ți para gluma, die, a ști cineva cum am patit'o noi acum, vr'o 3 septemani întregi în gur'a tunului cum a-și dice, adeva fatia cu cel mai crud d'în dusmani, carele stă ga't'a, ba nu stă, ce se preție misca, merge, vine repede, grabesce, alérga ca să nevalésca cat mai curund asupra-ne și să ne cutropésca!

Fie cu iertare, stimate domnule, dar a-și fi voit să te ved pe DTa în locul nostru, de nu ti-ar fi cam slabit inim'a — cat de tare ti-ar fi dat'o Dumnezeu, — când ai fi simțit, ai fi știut, ai fi vedut cu ochii DTale aceea, ce au vedut dl pretor cutare și cutare, unul și altul și al treiele s. m. d., și dl cesaro regesul suprapadurariu cutare și cutare sel, adeva spendiurandu-ți a supra capului aninata numai de un fir de pâr sabi'a lui — nu alui Damocles, că acél'a e mort, ce alui, alui — Carol I. carele e viu! și apoi nu o s'engura sabie, ce mii și mii de sabii, că acest modern Damocles sau mai bine dicend Djinghiscan roman nu se multiamesce cu un'a, ce au tras multe, multe asupra-ne, și-apoi mai dic unii, că acele sabii, fiind el de vitia prusésca, ar mai fi pôte ca și pusecele prusesci cu „ac“ sau cu-o alta diavolia sau cel puțin „ghintuite.“ Prin urmărire și consecința — urmărire și consecința și legatura logica, cum vedî bine domnule, și tocmai pe atața în vorbele acéste ca și 'n faptele, pe care te li spun, — prin urmărire, dic, în un'a d'în dilele trecute ale unei d'în septemanele trecute, un „domnisor“ de ai nostri de cei mai ageri la ochi au vedut decodată, și au vedut bine pentru că mai aveá și ochian, în cat potea chiar numerá, au vedut dar de pe-un deal de la Teresieni, în departare de 2 mile — că omul cu minte nu se vira de tot aprópe de pericol — cum veniau în „mers repede“ spre fruntari'a Mihaileni 8000 de ostasi romani! Fuga iute la Cernauti să dea scire unde se cuvine, și bine au facut, n'ai ce dice. Dar mai éta că și un alt „domn“ tot de acei mai ageri la minte, mai fini la simțiri și tot cu ochi de vultur — sau pôte și de alta pasere, care are darul unic de a vedé când nu mai vede nimene ceva — carele vede la Sucéva tot cam pe atunci tot lucrul, și-ncă de ar fi numai lucru, cum dic, ci și chiar ómeni, și încă ómeni romani, — cum se știe, neamul cel mai reu și mai urit și mai dusiman de cat tôte neamurile nóue și vechi, — și 'narmati, imbracati, și formati chiar în bataliõe și tot în numer de vr'o 8000! Multiamita lui Dumnezeu, că la Sucéva e telegraf; acésta e deprins a aduce de multe ori cum o scim cu totii, și de cele — fripte, nu se mai sficesc dar nici acum și-si face detori'a ou tóta iutiéla dorita! Ajungend asta scire la Cernauti și fiind alaturata cu cea de mai sus, îndata și fara pic de greutate s'a adevărit și s'a constat acéca ce și DTa ai fi silit a recunósce, că acele două sume, adunate împreuna, fac numerul fórte însemnat de siesie — spre dice mii de (16000) dusimani; pre destul pentru noi, ba încă și de prisos.

Éta dar că s'a incurcat tréb'a și mai reu, și firesce dar că și gróza tot mai reu ne prinde!

Si cum se nu ne prinda gróza și tôte bó-lile, dacă încă și alti „domni“, precum chiar și domnul nostru de aici, și cel d'în Campulung s. m. d. tot de acéstea a visat, voiú să-și dic a vedut, sau a audít unul de la un țieran, caruia i-a spus'o un alt țieran, care o audise d'în colo, în Moldova, de la un preut s. c. l. sel., — destul că dupa tôte acéste sciri sigure și raporturi esacte și întemeiate s'a lamurit; s'a lim pedit și s'a adevărit mai pre sus de tóta îndoiel'a, că și pe la Dorna a ajuns o mare parte a armatei romane, unde s'a apucat a lucrá și un drum, pre cum și spre Tranilvania, și că pe tóta lungimea marginei noastre spre Moldova — de la Tiureni și pana la Dorna e insirata óste romane, stand ga't'a de a intrá în Bucovina, și asceptand spre efectuirea acéstei invasiuni și navaliri, încă numai sosirea princepelui domnitoriu! . . .

Asiá se crediú pe la noi, la Cernauti adeva, și de catra unul și altul d'în cei cari știu totdeuna mai mult „de cat ómenii de rond“ se chiar pôte și aici în Siretiu, desi suntem departati numai o palma de loc de la Mihaileni, se

unde fusesem si eu tocmai in acele dile memorabile, fora se fi vediat acolocea mai mica miscare. Se crediura dar acele basne si se crediura forte serios si lung de catra unii, cu tote ca o cunoscintia superficiala macar a pusetiunei, a imprejurarilor si a guvernului sou, pe cat se pote judeca si de aici, ar fi potut feri pe ori si cine de o amagire atat de grea si impedece o mistificare atat de colosala!

Ne-am sfi si astadi inca a crede ca a fost cu potintia o asemene retacire, daca nu am fi fost impreuna cu tota lumea marturi la tote ce s'au petrecut, daca nu am fi vediat cum de aici, d'in vecinatatea cea mai apropiata, s'au transportat visteria vamei d'in Sinauti la Cernauti, daca nu am fi aflat ca, toti Romanii de d'incolo fiind priviti in asta parte de dusimani, vro 5-6 boeri Moldoveni, pre cunoscuti atat aici cat si'n Moldova si venitii mai deunadipentru iarmarocul de S. Petru la Cernauti, fura indata chiamati la presidiul inaltului nostru guvern, intrebatii de scopul venirii lor, carele desi se arata forte firesc si pacinic, totusi nu-i potut feri de a fi siliti a parasii indata pe „cale prescisa“ seu „legata“ orasiul si tier'a. Tot asi se scid si se vediu, cum se facura d'in partea autoritatilor tote pregatirile desi de tot nesuficiente, spre intimpinarea invasiunii inchipuite seu mai bine dicend spre a pote evita macar unele d'in consecutiile ei, si a ave pentru tot cazul si ori ce trebuintia (d. p. pentru escortarea visteriilor) o mana de omeni inarmati. S'a adus dar in pripa de prin Galitia d'in departare de 20-30 mile cati Gensdarmi se potura afia, se concentrara toti pazitorii finantieri si se adusera chiar patru tanuri de la Leopold, cu cai de naimala, — pentru mare graba!

In urma acestor pregatiri oficiale si forte soriose, frica, de care suferi pana atunci numai lumea oficiala, vrend nevrand se impartasi si unei parti a publicului acelu a-nume d'in fire plecat mai mult spre voinicie... si indemnata pe mai multi de a-si stringe catrafusele si a gandii la fuga, pe care unii d'in cei mai spaimantoti si prudinti o si executara, cum am audit pe aici. Asta perplesitate tind mai multe dile si, de mirare, intreca la unii chiar spaima fireasca pe care o inspira cholara. D'in acest'a se vede, cat de superflua mai era si asta noua emotiune, provocata chiar fera umbra unui temeiu!

Ajungend trebile la acest punct, se vede ca in sine se cercara si chipuri mai potrivite spre a afia adeverul adeverat si a recunoce — ca tota frica, spaima, pericolul cel infioratoriu si inveterata asceptata cu atata siguritate nu erau de cat nisce iscodirit si produse ale imaginatiunii unor spirite prezelose, ai caror aochi sufletesci seu fisici erau atat de tulburati si painginiti, in cat d'in 80 de granitari rom. veniti de a schimbati pe altii la frontaria Mihaileni, ei facura 8000! Tot astfelu se reduce numerul ostasilor invasionari si pe la cele lalte puncturi de margine. Se publica dar d'in partea guvernului urmatoarea proclamatune, pe care ti-o alaturez aici, domnule, ca se me justife inaintea cetitorilor „Albinei“, cari pote aminterea s'ar indof de adeverul si seriositatea acestui raport necredind de posibil, ca o nalucire de ist felu, o mistificare atat de grandiosa se fie potut prinde loc si a se sustine septemane intregi! — Si noue acest'a ni pare o enigma de cele mai incurcate, a careia deslegare si explicare nimenita si ndestulatore ar merita de sigur premiul cel mai rar si pretios, si va face de sigur cea mai mare onore agerimeii si sinceritatei diuariului oficios „Wiener Abendpost“, catra care ne adresam dar acum cu respectul cuvenit, cum se ntelege, postindu-l inse se faca bine a fi ceva mai lamurit mai putin scump la vorba, si mai atanc in explicarea si cercetarea cauzelor unei intemplari atat de stradinare si glumeticie. Pena atunci pena ce vor vorbi cei „inspirati si ininitiati“, noi, cari suntem nisce omeni simpli si ca atari cu ochii nostri nu vedem de cat numai diu'a si cu urechile nostre nu audim cum creste si erb'a, facultati de care se bucura numai cei „chiamati“, vom tacé si nu ne vom incerca si ostent a cautati si d'in parte-ne explicare pentru acea enigma — cum ni-ar si fi asta cu potintia acum unde, abia scapati si mantuiti de pericol, inca ne tremura sufletul si ne-am linisot numai atat, ca se multiamim ceriului ca ni-a mai lasat dile!

Incheiand tot ne mai vedem indetoriti de a aduce un omagiu adeverului si dar a observati, ca daca proclamatune alaturata spune ca acele sciri despre invasiunea, iscodita de nu sciu cine — ar fi rospandit prin tier'a frica si

ingrigire, apoi aceste cuvinte dor nu voiese a dice alt'a de cat ca dupa pild'a celor d'in Cernauti asi si'n unele curi ale tierai spre margine a nume unele si alte persoane si d'in locuitorii particulari pote vro cativa Israelteni ar fi prins acea frica, de vreme ca aminterea a domnit si domnesce intre tota poporatiunea nostra cea mai deplina liniese si ca tote scirile d'in tote partile tierai nu pomenesc ca ori unde afara de exceptiunile amintite spiritele ar patimi de o tulbutare seu agitare mai mare si neobioinuita.

Ce mai voiese se dica si frasa: „ca, afara de sgomotele respandite cu scop inadins de a insuffa frica“ smd. erasi o vor pote explicati mai bine numai organele competente; noi nu avem agerimea de a strabate sensul adenc al acestor cuvinte misteriose. Atata agerime inse avem, atata cunoscintia a lucrurilor si a imprejurarilor, a omenilor si a poporului la noi ca se potum incredintia cumca „mesurele care se vor introduce spre sustinerea siguritatei si linisecii in tier'a“ de sigur si vor ajunge scopul pe deplin, de ora-ce aceste nu sunt, nu au fost si nu vor fi tulburate si periclitate nici de cum; bunul simtiu si loialitatea cunoscuta a poporului nostru, ai carui fii mai deunadi inca ou atata vitegie si-au versat sangele, si-au jertfit vietia pe toti campii resboiului drept dovada a acestei loialitati, ne sunt cea mai buna garantia pentru acest'a. —

Insciintiare.

Vuete respandite mult pe aici despre o invasiune dusimana d'in partea Moldovei, spre care scop ar si pornit oste numerosa spre marginile nostre, au produs in tier'a frica si ingrigire.

Ces. reges. presidiul al tierai se vede dar, spre linisecirea publicului, indmnat a face cunoscut prin acest'a cumca dupa informatiunile dobandite, acele vuete s'au dovedit de neintemeiate.

Stringerea de recruti si voluntari, urmata in principatele numita invicinate, esercitarea („deren Einübungen und Marschbewegungen“ (!)) au dat loc (!) de a se lua d'incoca la marginile tierai mesure de precautiune; afara inse de vorbile respandite „cu scop de a ingrozii“ (?), alt cuvent pentru a presupune o invasiune dusimana nu exista.

Organele publice au primit ordinul de a veghia cu cea mai mare atentiune si activitate si se ntroduc totodata spre mantinerea siguritatei si linisecii publice tote mesurele necesare, spre esecutarea caror'a ne intemciam si pe spriginul si conlucrarea tuturor locuitorilor.

De la c. r. presidiu al guvernului.

Cernauti 26 Iuliu 1866.

Protocolul XXII.

siedintiei a directiunii asociatiunii rom. nationale d'in Arad tienuta in 2/14 Iuliu 1866.

In anul 1866 2/14 Iuliu a fost tinuta siedintia directiunala a asociatiunii nationale de Arad sub presiedintia Ilustratei sale domnului Antoniu Mocioni director primariu, in fiintia de tatie a domnilor membri ai directiunii: Vincentiu Babesiu, Zigmund Popoviciu, Dr. Atanasu Siandoru, Mironu Romanu, Florianu Varga, Ioanu Berceanu, Lazuru Ionescu, Emanuelu Misiciu, Notariu Dionisiu Pascuti.

184. A fost preceit si autenticat protocolul siedintiei, tinuta in 4/16 Iuniu 1866.

185. A fost preceit notitia protocolara ddtul 18/30. Iuniu a. c. subscrisa prin 4 ensi dntra membri directiunii asociatiunii, — despre imprejurarile cumca in diu'a menita adunandu-se in localitatea asociatiunii pentru tinerea siedintiei directiunale ordinaria unde asceptand dela 6 pona la 2/4 pe 8 ore si no mai adunandu-se alti membri cu numerul prescrist in §. 7 a statutelor asociatiunii siedintia directiunala nu s'a potut tiené.

Determinat:

Se ie spre statul cunoscintiei.

186. A fost preceit epistol'a Ilustratei sale domnului Antoniu directorului prim. a asociatiunii ddtul 18 Iuniu 1866 in firul careia provoca directiunea asociatiunii ca tempul tierai adunarei generale a asociatiunii publicat pe 20 Iuniu 2 Iuliu d'in cause momentose si serios precumpeninde d'in partea directiunii asociatiunii se l' amane pe un temp mai favoritoriu.

Determinat:

De ora-ce lucrul acest'a prin retragerea terminului tierai adunarei gene-

rale publicat pe 20 Iuniu 2 Iuliu a. c. e superat, tenorea epistolei menite e luata spre statul cunoscintiei.

187. A fost reportat cumca pentru prenumerare pe semestrul II pe foile: Concordia, Gazeta, Telegraful, Albina, Familia, Sionulu romanescu, Umoristulu, Trompeta si Arader-Zeitung, d'in partea directiunii afara de siedintia s'a asemnat bani la perceptoratul asociatiunii.

Determinat:

E luat spre statul cunoscintiei cu aprobare.

188. A fost preceit epistol'a domnului Georgiu Vasileviciu Colectante in Giula ddtul 23 Maiu 1866 in care areta cumca a strapus 28 fl. v. a. la perceptoratul asociatiunii, de la 8 membri, cari-si depurara obligamintele sale pe cei 3 ani de la urdirea asociatiunii despre ce cerend evitantiile individuale reporta, cumca ceialalti restantieri vor plati mai sus pana la adunarea generala.

Determinat:

Se ie spre statul cunoscintiei evitantiilor spetiale despre bani primiti, sunt de a-i se trimite.

189. A fost referat, cumca d. Petru Chirilescu Colectante in Kitegyháza a strapus 3 dechiaratiuni subscrise prin trei ensi, cari voiese a fi membri a-i asociatiunii pe 3 ani urmatori, adeca de la 1 maiu 1866 pana 1 maiu 1869.

Determinat:

Se ie spre statul cunoscintiei.

190. A fost reportat cumca d. Iosifu Beliesiu Colectante in Totvaradia a strapus 5 dechiaratiuni subscrise de atatie, cari voiese a fi membri a-i asociatiunii incepend de la 1 Maiu 1866. pana 1 Maiu 1869.

Determinat:

Se ie spre statul cunoscintiei.

191. A fost cetita epistol'a lui Ionu Simu student de a IV clasa gimnasiala ddtul 28 Iuniu a. c. in care multiamind abdice de stipendiul cei oferit directiunea asociatiunii pe anul scolariu 1865/6. d'in cauza ca invetia scolele privat, si tot de o data e invetiatiu si are subistintia cuvenita.

Determinat:

Se ie spre statul cunoscintiei; donarea stipendiului acestuia remane in folosul casei.

192. A fost cetit recursul lui Teodoru Calinu teolog in anul I ddtul 12 Iuliu 1866 in care se roga de a fi primit de cursorul asociatiunii in locul lui Teodoru Avramu ce gata preparandi'a cu finitul anului scolariu 1865/6.

Determinat:

De ora-ce Teodoru Avramu funghéza si acum, numai dupa valedicerea densului va pote fi luata in socotintia rugarea acest'a.

193. D'in privintia mai marei publicitate a afacerilor directiunii asociatiunii nationale pentru cultura poporului roman, a fost propus, ca de acum in ante protocoalele siedintielor directiunali se fia trimise in copia autenticata, si la on. redactiune a diurnalului „Albina“ pentru publicare.

Determinat:

Propunerea e primita, si motiunii conform protocoalele siedintielor directiunii asociatiunii vor fi de a se comunica si On. redactiunii a „Albinei“ pentru publicare.

194. A fost cetita epistol'a d Georgiu Vasileviciu colectante in Giula ddtul 6 Iuliu 1866, cu care aretand lips'a unui colectante pentru Asociatiune in cercul Micherechiului, propune de atare pre d. Alesandru Rocsinu paroc si asesor consistorial.

Determinat:

Propunerea e primita cu unanimitate, si pentru cercul Micherechiului de colectante al Asociatiunii e denumit d. Alesandru Rocsinu paroc in Micherechiu si asesor consistorial, despre ce va fi de a-se insciintia, tramitiendu-i-se tot odata statutele Asociatiunii, si dechiaratiuni tiparite pentru a-le presentati pentru subscriere celor ce ar voi a fi membri ai Asociatiunii pe cei 3. ani urmatori, ince-

pend de la 1 Maju 1866 pana la 1 Maju 1869.

195. D. Mironu Roman, director suplinite ales in absentia directorilor, fiind ca lips'a suplinirei a incetat, abdice de dirigatori'a acea.

Determinat:

Se ie spre cunoscintia.

196. Directiunea Asociatiunii recunoce, cumca stipendiele junilor studenti obvenitorie pe semestrul al II a anului scolariu 1865/6 in de 600 fl. v. a. preliminati prin adunarea generala a Asociatiunii tienuta in 11, 12 Maiu 1866 ar fi debutit solviti; inse de ora-ce starea materiala vitrega a asociatiunii, pe langa tota bunavointia nu i-a iertata pote deplin neci pana acum, dirigatori'a acest'a placuta, ce cu total densul i zace la anima; acum, cand totu-si sunt nesce banisiori disponibili in casa Asociatiunii, s'a facut propunerea, ca directiunea barem in parte se-si deplinesca dirigatori'a luand insocotintia marimea lipsei junilor stipendiati. In privintia acest'a ascultandu-se parerea perceptoratului, cere reportand, cumca bani disponibili in casa Asociatiunii sunt cam pe la 300 fl. v. a. s'a fost

Determinat:

D'in suma menita 200 fl. v. a. sunt a fi intrebuintati de loc spre solvirea stipendiilor pe semestrul al II junilor celor mai lipsiti, si anume in ante de tote vor fi de a se solvi junilor d'in Pesta, apoi lui Siandoru Pecicanu d'in Arad, Avramu Berlogia si Hoszu d'in Oradea Mare, apoi junilor d'in Viena, Oradea Mare, Arad, Temisiora, Logosiu s. c. l. sucesiv, precum vor incurge bani in casa asociatiunii, despre ce va fi incunosciat perceptoratul.

197. D. Lazaru Jonescu, avocatul asociatiunii reportand, cumca negotiatoriul d'in Arad N. Walfisch pretinde o detoria de 46 fl. v. a. pe temeiuil cartilor sale negotiatoresci, in contra lasamentului de Jova Cresticiu odiniora locuitoriu si proprietariu in Siria, cere opiniunea directiunii in privintia solvirei presentatiunii aceleia

Determinat:

D. avocat Lazaru Ioanescu, incat s'ar convinge despre licviditatea detoriei aceleia este imputerit, de a o solvi, in cazul contrariu pretendintele se fia rele-gat la calea legei.

198. D. Ioanu Berceanu incunosciend despre mortea spect. d. Constantinu Berceanu odiniora pretor in cercul Brebului, membru al asociatiunii acestia, si nationalist zelos, solvesce obligamentul repositului pe cei 3. ani trecuti in 6 fl. v. a. si propune a se perena memori'a repositului protocolarminte.

Determinat:

Directiunea asociatiunii cu parere de reu, si cu superare adenca sentiesce perdeca barbatilor sei zelosi si meritati de natiune, deci si perderea d. Constantinu Berceanu sentinduo cu dorere-i insamna aducerea aminte in protocolul siedintiei sale. Obligamentul solvit d'in partea repositului in 6 fl. v. a. se strapune la perceptorat.

199. D. Lazaru Jonescu adv. asociatiunii reportand cumca incredintiat d'in partea directiunii a publica vinderea averei nemiscatori'a d'in lasamentul lui Jova Cresticiu odiniora locuitoriu in Siria, acea a deplinit, inse nu i-a succes in modul acelu, si adeca nu s'a ivit cumparatori, care se fi vrut a cumpara averea acea, sub conditiunile favoritorie pentru asociatiune ca erode in lasamentul acelu, propune o alta modalitate de vindere, si adeca: ca se se publice, cumca averea acea d'in mana libera pe calea licitarii voluntaria de vindut.

Determinat:

Propunerea e primita d. avocat este incredintiat a publica in intielesul propunerei sale, cu adaosul, cumca in promulgare, se fie pus pretiul ultim a estimatiunii, de care mai jos nu se va vinde nici in un'a intemplare. —

Conferat si autenticat prin

Ioane Goldisiu notariu subst.

